

9253

102

ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵՋ
ԿԱՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ

Համ. ԿԿ (բ) ԿԿ լեզվ Ա.Ն.Գրյեյերկեյովի վարժուսանհանր
ու. ընկ. Վ. Մ. Մոլոսովի հատը

3 K 115
4-68

ՅԵՐԵՎԱՆ

1928

անելիքները՝ վոր գյուղատնտեսական բանվորների նկատմամբ ունի, և գյուղատնտեսական բանվորների իրենց իսկ անելիքները մեր զարգացման ներկա շրջանում, ձևակերպված են մեր կուսակցության Կ. Կ. այն վորոշումով, վոր հրապարակված է «Պրավդա»-ի յերեկվա համարում^{*)}։ Այդ վորոշումը գյուղատնտեսական բանվորների աշխատանքի ասպարիզում, տեղերի գործնական կոնկրետ փորձերն ի մի յե գումարում։ Նրման կենդանի փորձ, վերջին տարիներս բավականին կուտակվել է։ Փորձի գումարումը հնարավորութուն է տալիս իր արժեքավոր մասը վերցնել և առաջարկել, վորպես կուսակցության կաշուն հրահանգ։ Խոսքը գյուղատնտեսական պրոլետարիատի կազմակերպման, այդ պրոլետարիատի կուլտուրական մակարդակը բարձրացնելու, յերկրի հասարակական-քաղաքական կյանքին լայն կերպով մասնակից դարձնելու յեղանակների մասին է մասնավորապես և գյուղի հասարակական-քաղաքական կյանքին՝ առանձնապես։ Գյուղում կատարվող աշխատանքի խրնդիրները միանգամայն պարզ են։ Խոսքն այն մասին է միայն, վոր աշխատանքի տեղ ընդհանուր սիստեմի մեջ պրոլետարիատի տեղն ավելի ճիշտ ու գործնականորեն կոնկրետ նշվի ու վորոշվի,

^{*)} Վորոշումը տպագրված է հետագա 21-րդ յերեսում։

այն սիստեմի, վորի իմաստը ձևակերպված է կուսակցության վորոշումներով։ Գյուղատնտեսական բանվորների տեսակարար կշիռն այս ասպարիզում այժմ ավելանում է և պետք է ավելանա։ Այս բանը, ամենից առաջ, հենց գյուղատնտեսական պրոլետարիատի զարգացման հետ կապ ունի։

Գյուղատնտեսական բանվորների թիվը զգալի չափով աճել է։ Բացառապես կամ գլխավորապես վարձու աշխատանքով ապրողների թիվը գյուղում մոտավորապես $2\frac{1}{2}$ -ից մինչև 3 միլիոն է (վիճակագրությունն այստեղ խիստ կաղում է)։ Սակայն, բնորոշ է նկատել, վոր գյուղանտառ բանվորների արհմիության անդամների թիվը, ճիշտ է, վոչ լրիվ տվյալներով, առ 1-ն հոկտեմբերի հավասար է 1.106 հազար մարդու, այսինքն՝ գյուղատնտեսական պրոլետարիատի ամենազգալի մասը, հավանորեն կիսից ավելին մնում է անկազմակերպ։ Արդյունաբերական պրոլետարիատի կազմակերպվածության համեմատությամբ, տարբերութունը խիստ զգալի յե։

Կասկածից դուրս է, վոր գյուղատնտեսական բանվորների թիվը հետագայում ևս ավելանալու յե։ Այս բանին նպաստողը գյուղացիության շերտավորումն է։ Միաժամանակ, գյուղի բնակչության բոլոր խավերի, վորոնց թվում նաև

դասակարգայնորեն պրոլետարիատին թշնամի տարրերի, այսինքն՝ գյուղացիութեանը հարստահարող վերնախավերի հասարակական-քաղաքական ակտիվութեան բարձրացում ենք նկատում:

Ուստի և գյուղատնտեսական բանվորների միջավայրում ավելի ճիշտ, ավելի կոնկրետ, տեղերի հարուստ փորձերի վրա հիմնված աշխատանքի մեթոդներ սահմանելն անկասկած ողուտ կբերի:

Թե կուսակցութունն ինչ միջոցներ, ինչ ուղիներ ու յեղանակներ է նշում, ընթերցողն այդ բանը գիտի ՀամԿԿ (բ)ի վորոշումներից:

Անհրաժեշտ է, վոր գյուղական կուսակցական և կոմյերիտական բոլոր կազմակերպութունները, արհմիութուններն ու խորհրդային մարմիններն անշեղ կիրառումն ընդունեն կուսակցութեան այդ դիրեկտիվները, վորոնք ղեպի կուսակցութեան ու խորհրդային իշխանութեան դասակարգային հիմնական բազայի հետագա ամրապնդումն են տանում՝ գյուղում, այսինքն՝ գյուղի պրոլետարական մասի ամրապնդումը:

Գյուղատնտեսական պրոլետարիատն իր կազմակերպվածութեամբ ու գիտակցութեամբ պետք է հասնի իր արդյունաբերական յեղբայրներին: Գյուղի բնակչութեան պրոլետարական մասը, հասարակական-քաղաքական ակտիվութեան իմաս-

տով, չի կարող և չպետք է քարշ գա մյուս խավերի սուղից: Ընդհակառակը, գյուղի բանվորն էլ քաղաքի բանվորի պես առաջ պետք է ընթանա խորհրդային վողջ հասարակայնութեան գլուխ անցած ու ղեկավարի այդ հասարակայնութունը: Գյուղատնտեսական պրոլետարիատի ներկայացուցիչները բոլոր պետական, կուսակցական, արհմիութենական, կոոպերատիվ և հասարակական այլ կազմակերպութունների մեջ պատշաճ հեղինակութուն պետք է ձեռք բերեն:

Առանց այդ հեղինակութեան, վոչ միայն գյուղանտառ բանվորների տնտեսական և կուլտուրական շահերի պաշտպանութունը հնարավոր չէ, այլ և անհնաբղին է բանվորա-գյուղացիական դաշինքի հետագա ամրապնդումը:

ԳՆՈՒՂԱՆՏԱՌ ԲՍՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵՋ ԿՍՏՐՎՈՂ ԱՇԽՍՏԱՆՔՆԵՐԸ.

ԸՅԿ. Մոլոտովի ճառը՝ արտասանած ՀամԿԿ(բ) կազմ բյուրոյի նիստի

Գյուղանտառ բանվորների մեջ կատարվող աշխատանքների հարցը մենք մտքը ելինք կազմբյուրոյի աշխատանքների ծրագրի մեջ: Շնորհիվ այս բանի, կարողացանք այդ հարցն ավելի ընդարձակ կերպով պատրաստել, քան սովորաբար արվում է այդ, վոչ ծրագրային հարցերի նկատմամբ:

Ի դեպ՝ չեթե XV համագումարում հանդես
 յեկած ներկուսակցական ուղղիցիան, վոր չբա-
 վորութիւն մասին այնքան շատախոսեց, այնպի-
 սի մի ուղղիցիա լիներ, վոր իր քաղաքական
 տարբերութիւնը կուսակցական հիմնական կուր-
 սից պրոլետարական ավելի փորձված գծով ար-
 տահայտեր, այն դեպքում այդ հարցով վաղուց
 պետք է զբաղվեր, վորովհետև այս աշխատանք-
 ների ասպարիզում մեր առջև հսկայական դժվա-
 րութիւններ են ծառայած ու խոշոր թուլու-
 թիւններ ենք տեսնում: Այն, վոր ուղղիցիան
 այս հարցի մասին մինչև անգամ չի չել մտածել,
 ապացուց է այն բանի, թե վոչ պրոլետարական
 բնույթի տենդենցներն իր համար ինչ աստիճան
 տուովել նշանակութիւն ունին, քան պրոլետա-
 րական բնույթի տենդենցները. բնորոշ է չբա-
 վորների հարցի առաջ քաշումն՝ ուղղիցիայի
 կողմից և այս հարցով կուսակցութիւն այն կա-
 րևոր խնդրի վարագործումը՝ գյուղում, ինչպես
 բարակների հարցն է: Թե XV համագումարում
 և XV համագումարից հետո ուղղիցիայի վարած
 գիծը ճիշտ այն է վկայում, ինչ վոր այժմ յես
 այստեղ ասացի:

**1. ԳՅՈՒՂԱՆՏՈՒ ԲՍՆՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵՋ ԿՍՏՐ-
 ՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՆՇՅՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Այժմ խոսենք բարակների հենց իրենց մեջ
 կատարվող աշխատանքների մասին: Յես արդեն
 ասացի, վոր սկսած գյուղանտառ բանվորների
 միութիւն աշխատանքներից, այս ասպարիզում
 մեր առջև հսկայական դժվարութիւններ են ծա-
 ռայած ու բացահայտ թերութիւններ ենք տես-
 նում: Իսկպես ասած, այդ միութիւնը վերջին
 ժամանակներս է միայն սկսել ապրել: Ճիշտ է,
 այդ միութիւնն առաջ գյուղում ուղղակի կոմ-
 յերիտմիութիւն կից ոժանդակ կազմակերպու-
 թիւն նման ինչ վոր մի դեր եր խաղում: Միու-
 թիւն ախիվութիւնն ամենից շատ քաղաքական-
 ազիտացիոն աշխատանքներով եր արտահայտ-
 վում, և ուրիշ վոչինչ: Գործը դրանից այն կողմը
 չեր անցնում:

Ինչո՞վ են զբաղված կուսըջիջները գյուղում:
 — Հարկերի կիրառումով: Այս բանի վրա յել եր
 նրանց աշխատանքի 90% գնում: Այս տեսակե-
 տից, գործն այժմ փոխվում է, թե այն պատճա-
 ռով, վոր խորհրդային ապարաան իր աշխա-
 տանքներն ավելի լավ կարող է կատարել և թե
 այն պատճառով, վոր կուսակցութիւն սրտին մո-
 տիկ, կուսակցութիւնը բարեկամ՝ գյուղի սո-

խափ, վորոնք կոռպերատիվի բնագավառում այդ գործով պետք է զբաղվեն: Այստեղ արդեն, կոռպերացիայի հետ կապ ունեցող, բանվոր դասակարգի վորոշ աստիճանի նոր տարրեր ենք տեսնում:

3. ՈՒՄ ՊԵՏՔ Ե ՄԻՍՑՆԻ ԻՐ ՄԵՋ ԳՅՈՒՂԱՆՑԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

Այնուհետև գալիս է միության դասակարգային բնույթի հարցը: Միության դասակարգային բնույթն ահա է, վոր վարձու աշխատանքով պարապող պրոլետարներին ու կիսապրոլետարներին է միացնում իրենց մեջ, այսինքն՝ նրանց, ովքեր վարձու աշխատանքով են ապրում, վորոնք, այսպես ասենք, 40%-ով գյուղացիներ են, իսկ 60 և ել ավելի տոկոսով արդեն պրոլետարներ են, վորոնք հիմնական վաստակը վարձու աշխատանքով են ձեռք բերում: Միության լաջնացման մասին յեղած՝ վստանգն այնքան էլ ճիշտ չէ: Համենայն դեպս, գործն այսպես պետք է հասկանալ. վոչ թե բատրակներին կազմակերպելու համար միության վարած աշխատանքները պետք է միայն խորացնենք, այլև ընդլայնենք, չեռանդուն՝ կերպով ընդլայնենք այդ գործը՝ իսկական պրոլետարներ կազմակերպելու բնագավառում: Միությունն ի հաշիվ

մանր—բուրժուական տարրերի չպետք է ընդարձակենք, բայց պետք է ուժեղ կերպով ներգրավենք ամենամոտիկ, պրոլետարիատին հարակատ դասակարգային տարրեր: Նման տարրեր, վորքան կարելի յե, շատ պետք է ներգրավենք: Յեթե մենք մինչև որս գյուղանտառ բանվորն երբ*) միայն 40%-ն ենք ներգրավել, ապա պետք է աշխատենք և անպայման 100%-ն ընդգրկենք: Միության ընդլայնումը՝ պրոլետարական տարրեր ընդգրկելու խնամտով, առաջվա պես մնում է ուժի մեջ:

4. ԳՅՈՒՂԻ ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐԻ ՈՒ ԿԻՍՍՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐԻ ՄԵՋ ԿՍՏՈՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՊԵՏՔ Ե ՈՒՃԵՂԱՆՑԱՌ

Այնուհետև գալիս է գյուղում կատարվող քաղաքական աշխատանքների հարցը, մանավանդ գյուղանտառ բանվորների մեջ կատարվող աշխատանքների պատճառով: Գլխավոր թերությունն այս ասպարիզում այն է, վոր բատրակներին ու ընդհանրապես՝ գյուղանտառ բանվորներին կուսակցության և կոմյերիտմիության մեջ ներգրավելու գործը թույլ է: Այս ասպարիզում մենք հաջողություններ տեսնում ենք: առաջըն-

*) Գյուղատնտեսական սեզոնային բանվորներին միասին հաշված: Ծանոթ. խմբագրի:

Թացում կա, բայց վոր այդ առաջընթացումն անբավարար է, այդ արդեն անվիճելի լի: Մենք պետք է ել ավելի լեռանդով շարունակենք բարակ տարրերին կուսակցութեան ու կոմյերիտմիութեան մեջ գրավելու գործը: Մենք պետք բարակ տարրերին խորհուրդների ու կոոպերատիվ աշխատանքի մեջ քաշենք. կին բատրակներին պատգամավորական ժողովների աշխատանքների մեջ քաշենք, այս տարրերը լայն կերպով քաշենք տեղական կազմակերպութիւնների բոլոր աշխատանքների մեջ: Ինձ թվում է, թէ այդ կազմակերպութիւնների աշխատանքների քաղաքական արժեքն այժմ զգալի չափով պետք է դատել այն պատճառով, թէ ինչ չափով են այդ կազմակերպութիւնները կարողացել կազմակերպել իրենց շրջանի բատրակ տարրերին: Յեթե այդ կազմակերպութիւններն այս ուղղութեամբ վոչինչ չեն արել կամ քիչ բան են արել, ուրեմն վատ են աշխատում: Այս ստպարեզում կուսակցութիւնը մինչև հիմա քիչ բան է արել: Այս հանգամանքը պետք է աչքի առաջ ունենանք: Ուստի և ամեն կերպ պետք է ուժեղացնենք մեր ուշադրութիւնը՝ բատրակներին և առհասարակ սոցիալապետ մեզ մոտիկ՝ գյուղի պրոլետարական ու կիսապրոլետարական տարրերին խորհուրդների, կոոպերացիայի և այլն աշխատանքների մեջ ել ավելի լեռանդուն ներգրավելու բնագավառում:

5. ՊԵՏԻ Ե ԲԱՏՐԱԿՆԵՐԻ ԿԱԴՐ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ԳՈՐԾԻՆ ԷՍՍԵՆՏԻՔ

Այսպեղից բատրակները կազր ստեղծելու հարցն է բղխում: Վոր բատրակներից պատրաստած մեր կազրերը շատ թույլ են, այդ փաստ է: Ուստի և ինչ կերպ էլ լինի՝ միութեան մեջ բատրակների կազր ստեղծելու գործին պետք է համենք: Այս հարցը հրապարակ պետք է քաշել իբրև ամենակարևոր և ուղղակի առաջնակարգ մի խնդիր: Վորովհետև չլինի գյուղանտառ բանվորների վոչ մի միութիւն, չեթէ չլինեն բատրակների կազրեր, թեկուզ սկզբում ամենաանփորձ, նույնիսկ ամենակիսազրագետ կազրեր: Նրանց՝ բատրակներին անպայման և ուժեղ կերպով պետք է առաջ քաշել միութեան ղեկավար մարմինների մեջ, ընդհուպ մինչև կենտրոնական կոմիտե: Իբրև ամենակարևոր խնդիր, մեզ պետք է առաջադրենք գյուղանտառ բանվորներից միութեան մեջ այնպիսի կազրեր բստեղծելու խնդիրը, վորոնք (կազրերը) իրենց փորձառութեամբ ծանոթ են գյուղացիական կյանքին ու բատրակների վիճակին: Ամեն կերպ պետք է աշխատենք համեմել այն բանին, վոր դաստիարակենք այդ կազրերը, վորքի կանգնեցնենք ու հնարավորութեան տանք միութեան մեջ լայն աշխատանքներ կատարելու:

6. ԲԱՏՐԱԿՆԵՐԻ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ՄԱԿԱՐ-
ԴԱԿԸ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵԼՆ ՁՄԵՆՔԱՆՐԵՎՈՐ
ԽՆԴԻՐՆ Ե

Յեզ վերջին հարցը բատրակների մեջ կուլ-
տուրական աշխատանքներ վարելու մասին է:
Այս խնդիրը ևս, իբրև առաջնակարգ խնդիր,
պետք է ընդգծենք: Բատրակների ու կիսաբա-
տրակների կուլտուրական մակարդակը բարձրա-
ցնելու հարցն այնպիսի մի հարց է, առանց
վորի լուծման չենք կարող առաջ քաշել մեր
բոլոր կազմակերպությունների մեջ բատրակ ու
կիսաբատրակ տարրեր ներգրավելու հարցը:
Յեթե մենք բարձրացնենք բատրակ ու կիսա-
բատրակ տարրերի կուլտուրական մակարդակը,
այս բանի մեջ ավելի շատ կուսակցականություն
դնելով, առաջին հերթին վերացնելով անզրա-
գիտությունն ու ամեն կերպ բարձրացնելով
զրազիտությունը բատրակների ու գյուղատնտե-
սական բանվորների մեջ, ի հաշիվ պետության,
մի բան, վոր ուժերի բացառիկ լարում
է պահանջում, մենք հիմնական նախադրյալներ
ստեղծած կլինենք՝ բատրակներին կուսակցու-
թյան, կոմյունիստական, կոոպերացիայի,
խուրհուրդների և այլն աշխատանքների մեջ

լայն կերպով քաշելու համար: Այս տարրերի
կուլտուրական մակարդակը բարձրացնելու վրա
մենք ամենայն պարզությամբ, վորոշակի ու
վճռականությամբ պետք է հրավիրենք կուսակ-
ցական, կոմյունիստական կազմակերպությունների
և միությունների իսկ ուղադրությունը:
(«Համ. ԿԿ (բ.) ԿԿ տեղեկատու» № 37—38
(158 - 159) 20/IX 1926 թ.):

1003
13740

**ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵՎ ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ԲԱՆ-
ՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵՋ ԿԱՑԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ
ՀԱՄ ԿԿ (Բ) ԿԿ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ ***

**ՔԱՏՐՈՒԿՆԵՐԻ ԴԵՐԸ ԳՅՈՒՂԻ ՀԹՍՇՐՕՒԿԱԿՕՆ
ԿՅԱՆՔՈՒՄ ՈՒ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆՇՕՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՕՒԿԱՆ ՅԵՎ ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ԲԱՆ-
ՎՈՐՆԵՐԻ ՄԵՋ**

Գյուղանտառ բանվորների (բատրակների, հովիվների, խորհրդային անասուբնակներին բանվորների ու բանվորուհիների, փայտահատների և այլն) առկայությունն ու վարձու աշխատանքի հետագա զարգացումը գյուղում, կուսակցության առաջ ծառայում են այդ մասսաներին ըստ ամենայնի հասարակական կյանքի մեջ քաշելու և իր գաղափարական ու կազմակերպչական ազդեցություններով նրանց ընդգրկելու խնդիրը: Մեծ մասամբ լինելով պրոլետարներ ու կիսապրոլետարներ, վորոնց ապրուստի միակ կամ հիմնական աղբյուրը վարձու աշխատանքն է, գյուղում վարած քաղաքականության աս-

պարիզում այդ տարրերը կուսակցության վրատահելի խավերն են հանդիսանում: Առանձին կարևոր նշանակություն է ստանում, կուլակակապիտալիստական տարրերի զարգացմանը զուգընթաց կատարվող գյուղանտառ բանվորների աշխատանքը, վորի դեմ պայքարելու հաջողությունը հնարավոր է միայն գյուղի բանվոր դասակարգի կալուն հենարանի առկայության դեպքում, այսինքն կազմակերպված բատրակներին ու չբավորների և գյուղացիական միջակ խավերի առկայության դեպքում:

Գյուղում վարած ընտրական կամպանիաների (խորհուրդների, կոոպերացիայի, փոխուղևուների) փորձը գյուղի հասարակական կյանքի ասպարիզում հայտնաբերել է գյուղանտառ բանվորների, մասնավորապես բատրակների ամենևին էլ վոչ բավարար կազմակերպվածությունը, դերն ու ազդեցությունը: Մասնավորապես պետք է ընդգծել գյուղական չբավորներին կազմակերպելու և համախմբելու համար կուսակցության վարած աշխատանքների ասպարիզում բատրակների և միութայն մարմինների կողմից ունեցած աննշան մասնակցությունը:

Դաստիարակության և խորհուրդների, կոոպերացիայի, փոխուղևուների գյուղական անկուսակցական ակտիվի շուրջը համախմբելու հա-

* Հրատարակված է «Известия» ЦК ВКП (б) 1927 թ. № 9 (182) ում և «Պրավդայի» 1927 թ. մարտի 3-ի № 51-ում:

մար, կուսակցութիւն վարած աշխատանքներէ
ասպարիզում, առանձնապէս լուրջ ուշադրու-
թիւն պետք է դարձնենք գյուղի բատրակ ու
կիսաբատրակ տարրերից ակտիվ առաջ քաշելու
և դաստիարակելու գործին ու բատրակներէ
գյուղական վողջ չքավորների շահերի պաշտպա-
նութիւնը՝ խորհուրդների, կոոպերացիայի և
այլ ասպարեզներում:

Բանվոր դասակարգի ու գյուղացիութիւն
հիմնական մասսայի դաշինքն ու պրոլետարիատի
դեկավարութիւնն իրականացնելու պայմաննե-
րից մեկն ել կուսակցական, կոմյերիտա-
կան ու խորհրդային մարմինների կողմից
գյուղանտառ բանվորների մեջ տարած աշխա-
տանքների ճիշտ գիծն ու պրակտիկան (գործու-
նեութիւնն) է:

Այս բանին գուզնթաց առանձին նշանա-
կութիւն ունի գյուղանտառ միութիւնը, վորի
աշխատանքը, չնայած մի շարք նվաճումների,
դեռևս տուժում է եյական թերութիւններից:
Մասսայական լուսավորական աշխատանքների
թուլութիւնը, բատրակների կազմ չունենալը,
գյուղանտառ բանվորներին վատ սպասարկելը՝ թե
կազմակերպչական տեսակետից և թե մանավանդ
անտեսական շահերի պաշտպանութիւն տեսա-
կետից, ահավասիկ այս բոլորը, թե միութիւն

և թե կուսակցական մարմինների կրկնակի
ուշադրութիւնն են պահանջում՝ գյուղի պրո-
լետարական ու կիսապրոլետարական մասսաների
դասակարգային դաստիարակութիւնն ու տըն-
տեսական շահերի պաշտպանութիւնն գործին:

**ԽՍՀՄ-Ի ԳՅՈՒՂ ԱՏՆՑԵՍՍԱԿԱՆ ՏԵՎ ԱՆՏՈՒՄՅԻՆ
ԲԱՆՎՈՐԵՐԻ ԱՐԿՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՄՐԱԳՆԴՈՒՄԸ**

Վերոհիշյալ խնդիրներն իրականացնելու
համար պետք է.

1) Շարունակել գյուղանտառ բանվորների
հետագա ընդգրկումը՝ միութենական կազմա-
կերպութիւն կողմից, միութիւն շարքերն ընդու-
նելով գյուղի միմիայն պրոլետարական ու կիսա-
պրոլետարական տարրերի այն մասը, վորոնց
համար վարձու աշխատանքն ապրուստի միակ
աղբյուրն է: Միութիւն ֆրակցիային հանձնարա-
րել հատուկ հրահանգ մշակել՝ միութիւն զարգա-
ցումն ու կազմը կանոնավորելու մասին:

2) Արհմիութենական ղեմոկրատիա մտցնե-
լու համար, սիստեմատիկ աշխատանքներ կատա-
րել, միութենական պրակտիկայից վճռականորեն
վանելով նշանակման մեթոդները: Միջոցներ
ձեռք առնել միութենական մասսաների ակտի-
վութիւնն ու ինքնագործունեութիւնը բարձրա-
ցնելու միութիւն անգամ գյուղանտառ բանվոր-

ներին ու բանվորուհիներին վճռականորեն առաջ քաշելու միութւյան բոլոր մարմինների պատասխանատու գործնական աշխատանքների ասպարիզում: Գյուղանտառ բանվորներից ու բանվորուհիներից միութւյան ակտիվ աշխատանքների նոր բնակազմ (կադր) առաջ քաշելու խնդիրը ներկայուս միութւյան հիմնական խնդիրներից մեկն է:

Այդ կադրերի զարգացումն առավել ևս հարկավոր է այն պատճառով, վոր գյուղանտառ բանվորների ազդեցութւոյնը, վորոնց թվում նաև բատրակների ազդեցութւոյնը, վոչ միայն միութւյան մեջ, այլև խորհուրդների մեջ, կոոպերացիայի և այլն ասպարեզներում կարող է ուժեղանալ այն դեպքում միայն, չերբ գյուղանտառ բանվորների ակտիվից իսկապես նոր ու պատրաստված կադրեր առաջ քաշվեն:

3) Ուժեղացնել ստորին պրոֆկազմակերպութւոյնների աշխատանքների ղեկավարութւոյնը, շրջանային ու գավառակային կենտրոններում, արմիութենական ակտիվի կանոնավոր ժողովներ անելով՝ պրոֆաշխատանքների ընթացիկ հարցեր յայտարարելու և հրահանգելու համար: Գյուղական մի շարք կազմակերպութւոյնների (ՀամԼԿՅԵՄ-ի գյուղական բջիջներ և այլն) հետագա գործունեյութւյան ասպարիզից վճռականորեն պետք է վտարել այն բազմաթիվ դեպքերը, վոր գյուղատն-

տառ բանվորների բնակազմերն սպասարկելու համար, այդ կազմակերպութւոյններն արմիութւյան մարմինների առաջը կարում են:

4) Միութւյան կազմակերպչական ցանց կառուցելիս, լեյակետ պետք է ունենանք գյուղանտառ բանվորներին ու բանվորուհիներին լավագույն կերպով սպասարկելու հնարավորութւոյններն այն տեղերում, վորտեղ աշխատանքի ժամանակ, նրանք առավել չափով հավաքվում են, այլ վոչ թե մեր ասպարատը մեքենայութեն կառուցենք այնպիսի ստորաբաժանումով, ինչպիսին վարչական կամ կուսակցական ասպարեզներումն է:

Արմիութւյան ու խորհրդային մարմինների հիմնական անելիքը բատրակների մեջ լուսավորական աշխատանքներ կատարելն է:

5) Ինկատի ունենալով գյուղանտառ բանվորների ու բանվորուհիների, մանավանդ բատրակների ու հովիվների մեջ տիրող կուլտուրական խոշոր հետամնացութւոյնը, իր աշխատանքների ասպարիզում միութւյան հիմնական անելիքներից մեկը պետք է համարել կուլտուր-լուսավորական ու դաստիարակչական աշխատանքը: Այս պատճառով գյուղանտառ բանվորների միութւոյնը խորհրդային պատշաճ մարմինների հետ միասին միջոցներ պետք է ձեռք առնեն:

ա) Վերացնելու (պետության հաշվին) տարրական անգրագիտությունը՝ բանվորների ու բանվորուհիների և առաջին հերթին միության անդամների մեջ:

բ) Գյուղանտառ բանվորների կարիքներն սպասարկող՝ մասսայական հանրամատչելի գրականություն ստեղծելու:

գ) Գյուղանտառ բանվորների զանազան խմբակներ սպասարկելու գործը բարելավելու՝ միության մասսայական մարմինների կողմից: Առաջարկել ՀԿԲ ԱՄՄՍ-ի ֆրակցիային միջոցներ մտածել՝ գյուղանտառ բանվորների միության հրատարակչական գործունեությունը բարելավելու և եժանացնելու համար:

դ) Մասնակից դարձնելու խորհրդային և կուսակցական զանազան դասընթացներին, զբարոցներին ու գյուղյերիտ դպրոցներին՝ բատրակներին ու կին բատրակներին, մանավանդ գյուղանտառ բանվորների ու բանվորուհիների ակտիվը:

ե) Կազմակերպելու գյուղանտառ բանվորներից ու բանվորուհիներից պրոֆաշխատողներ, պատրաստելու հատուկ դասընթացներ՝ թե կենտրոնում և թե տեղերում:

զ) Բարելավելու գյուղանտառ բանվորների ու բանվորուհիների կուլտուրական կարիքները՝ սպասարկության գործը՝ խրճիթ-ընթերցարան-

ների, կարմիր անկյունների, բատրակների տների և այլն միջոցով:

6) Գյուղյերիտ դպրոցների, պրոֆտեխնիքական, գյուղատնտեսական և անտառային, մանավանդ տրակտորի դասընթացների, ինչպես և խորհրդային ու կուսակցական դպրոցների կազմը լրացնելիս, ապահովել բատրակներից ու գյուղանտառ բանվորների մյուս խմբակներից առավել չափով առաջ քաշելու և ընդունելու գործը՝ այդ դասընթացներում ու դպրոցներում:

**Վ.Ս.ԲԶՈՒՆՆԻՍՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՈՒՃԵՂԱՑՈՒՄԸ՝ ԳՑՈՒՂՈՒՄ**

7) Գյուղանտառ բանվորների շահերը պաշտպանելու նպատակով կատարվող տնտեսական աշխատանքների ընթացքում պետք է.

ա) Միջոցներ ձեռք առնել վերացնելու բանվորների մասնավոր բատրակների շահերի թույլ և անշնորհ պաշտպանության այն բազմաթիվ դեպքերը, հանդեպ վարձողների, վոր միության աշխատանքների ասպարիզում միության մարմիններն են ցուցաբերում: Բատրակների և հովիվների համար աշխպայմանագրեր կնքելու աշխատանքը լայն կերպով պետք է ծավալել՝ սխտեմատիկ հսկողություն սահմանելով կնքած աշխպայմանագրերի կատարման վրա (իր ժա-

մանակին աշխատավարձի վճարում, ճիշտ հաշիվ տեսնել և այլն): Գյուղանտառ բանվորներին միությունը միութենական համապատասխան միջոցներով պետք է ձգտի ըստ ամենայնի բարելավելու աշխատանքի պայմանները, մանավանդ արդյունաբերական-կուլակային, ինչպես և այլ տնտեսություններում, միաժամանակ առանձին առանձին հաշվի առնելով չուրաքանչյուր նման տնտեսության տնտեսական առանձնահատկությունները:

բ) Ուժեղացնել սեզոնային վարձու աշխատանքների շահերը պաշտպանելու համար կատարվող տնտեսական աշխատանքները՝ փայտամթերման և ջրային ճանապարհներով փայտ փոխադրելու վայրերում:

գ) Ընդարձակել և ամրապնդել միության կից գործող բատրակների փոխադարձ ոգնության գանձարկղների ցանցը:

դ) Առավել չափով ուշադրություն դարձնել գյուղանտառ բանվորների ու կին բատրակների աշխատանքի ու կենցաղի պայմանները բարելավելու և իրավական շահերը պաշտպանելու գործին:

յե) Հատուկ ուշադրություն դարձնել գյուղական տնտեսություններում վարձով աշխատող փոքրահասակների վիճակը բարելավող միջոցներ

կիրառելու գործին. այս նպատակով պետք է բարելավել աշխատանքի և այլն տեսչության համապատասխան մարմինների աշխատանքները:

զ) Գյուղանտառ բանվորների միության վողջ աշխատանքի ասպարիզում. խորհրդային տնտեսություններն ու վերջիններիս մեջ գոյություն ունեցող արդյունաբերական ոժանդակ ձեռնարկությունները հենակետ ունենալով՝ պետք է բարելավենք խորհրդային տնտեսությունների բանվորների կուլտուրական, կենցաղային ու այլ կարիքներն սպասարկելու գործը (աշխատավարձը ժամանակին վճարել, բնակաբանները բարեկարգել, հասարակական սնունդ, մսուրներ, ախուժքներ և այլն կազմակերպել): Այս բանին զուգընթաց, առաջարկել միությանը ինչպես և այն տնտեսական ու հողային մարմիններին, վորոնց իրավասության տակ են գտնվում խորհրդային տնտեսությունները, միջոցներ ձեռք առնել արատադրական խորհրդակցությունների աշխատանքներն աշխուժացնելու:

ե) Միությունը պետք է բարելավի նրանց հասարակական պրոֆեսիոնալ կարիքների սպասարկման գործը, ովքեր մտնում են մասնագետների միության մեջ (գյուղատնտեսների, փորձագետների, հողաշինարարների, անտառագետների), ինչպես և սխտեմատիկ աշխատանք կա-

տարի՝ դրանց աշխատանքների ասպարիզում ընկերական պայմաններ ստեղծելու և գյուղանտառ մասնագետներին հետագայում մասնակից դարձնելու գյուղի խորհրդային հասարակայնությանը.

ը) Միությունն ակտիվ աշխատանք պետք կատարի գյուղանտառ բանվորներին կոոպերացիայի, մանավանդ սպառողական կոոպերացիայի մեջ քաշելու գործին, և պետք է ձգտի գյուղանտառ բանվորների առավել լաչն խավերին, թե կոոպերատիվ մարմինների մեջ իսկապես առաջ քաշելու և թե կոոպերացիայի կողմից այդ մասսաների կարիքներն ավելի լրիվ կերպով սպասարկելու գործին:

8) Մշակել գործազրկության ժամանակ գյուղանտառ բանվորներին ոժանդակութուն ցույց տալու գործնական միջոցների հարցը, այն գյուղանտառ բանվորներին, վորոնց համար վարձու աշխատանքն ապրուստի միակ միջոցն է, մասնավորապես, նկատի ունենալով հետևյալ հնարավորությունները.

ա) Պետական մասսայական ու հասարակական (փայտամթերման, հողի բարելավման (մելիորատիվ), ճանապարհներ շինելու, ճանապարհներ մաքրելու, խորհրդային տնտեսությունների, կոոպերացիաների ոժանդակ ձեռնար-

կությունների և այլն) աշխատանքների մեջ նրանց առաջին հերթին ընդունելու հնարավորությունը.

բ) Ամրապնդելու և ըստ հնարավորության ընդարձակելու Աշխփողկոմատի միջնորդա-թրջ-թակցական ու սննդա-սանիտարական կայանների ցանցն աչնտեղ, վորտեղ սեզոնային չեկվոր բանվորներ են կուտակվում:

9) Բարելավել գյուղանտառ աշխատեսության աշխատանքներն ու տեսչական հսկողությամբ ապահովել վարձու աշխատանքի աչն մասսայական հավաքների կազմները, վորոնք գոյութուն ունեն գյուղանտառ տնտեսություններում:

10) Արագացնել բատրակների ու հովիվների սոցիալական ապահովագրության գործնական հարցի կիրառումը, «ժամանակավոր կանոնադրությունների» համաձայն ու կանոնավորել խորհրդային տնտեսությունների բանվորների, անտառապահների ու փայտահատների կազմակերպչական սպասարկումը, սոցիալական ապահովագրումով:

ԿՈՒՍԱԿԵՅՈՒԹՅՈՒՆ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԵՏԻ
Ե ՈՒԺԵՂԱՅՎԻ ՈՒ ԲԱՐԵԼԱՎԻ

11) Կուսակցական աշխատանքը գյուղանտառ բանվորների մեջ ուժեղացնելու և կուսակցական ղեկավարութունը բարելավելու նպատակով պետք է.

ա) Կուսակցական կազմակերպութունները, մանավանդ շրջկոմիներն ու գյուղական բջիջներն առավել ուշադրութուն դարձնեն բատրակների մեջ ու գյուղանտառ բանվորների միության մարմինների մեջ կատարվող աշխատանքներին: Կուսակցական մարմինները, խուսափելով մանր-մուշր խնամակալութուններից ու միության առորչւ ընթացիկ աշխատանքների մեջ խառնվելուց, ուժեղացնեն ընդհանուր ղեկավարութունը՝ կիրառելով իրենց ղիրեկտիվները միութենական կազմակերպութունների համապատասխան ֆրակցիաների միջոցով: Հատուկ ուշադրութուն դարձնել խորհրդային տնտեսութունների կուսբջիջների աշխատանքներին և այդ բջիջներն ամբապնդելու գործին՝ թե առավել չափով պատրաստված աշխատավորներ ընտրելու և թե ղեկավարութունն ուժեղացնելու միջոցով.

բ) Միջմիութենական ֆրակցիաների մարմինները ուժեղացնեն իրենց ուշադրութունը

գյուղանտառ բանվորների միության աշխատանքներին՝ հաշվի առնելով միության առանձին նշանակութունն ու աշխատանքի պայմանների առանձնահատկութունները:

գ) Ըստ ամենայնի աջակցութուն ցույց տալ միությանը՝ իր մասսայական, մանավանդ կուլտուր-լուսավորական աշխատանքների ասպարիզում.

դ) Սրձանագրելով գյուղանտառ բանվորների թույլ ներհոսումը կուսակցության մեջ, կուսակազմակերպութունների հատուկ ուշադրութունը հրավիրել կուսակցության շարքերը սիստեմատիկորեն ներգրավելու խորհրդային տնտեսութունների այն բանվորներին, բատրակներին ու կին բատրակներին, ինչպես և գյուղանտառ մյուս բանվորներին ու բանվորուհիներին, վորոնք անցել են միության բովից: Կուսամարմինները պարտավոր են ամեն տեսակի միջոցներ ձեռք առնել՝ նշանց կուսակցության շարքերն ընդունելու գործը հեշտացնելու համար. (քաղաքական պատրաստականութուն, չերաշխիքների ձեռք բերում և այլն).

ե) Հաշվի առնելով միութենական ակտիվի, մանավանդ գյուղանտառ բանվորների միջավայրից դուրս չեկած ակտիվ բացառիկ թուլութունը, տեղական կուսամարմիններն առանձնա-

պես գգույշ վերաբերվեն աշխատավորների տեղափոխութեան գործին, ի նկատի ունենալով գյուղանտառ բանվորների միութեան մարմինների ըստ ամենայնի ուժեղացման անհրաժեշտութիւնը.

դ) Միութեան իսկ շարքերից, մանավանդ բատրակների ու կին բատրակների և մյուս գյուղանտառ բանվորների միջավայրից աշխատավորներ առաջ քաշելուն զուգընթաց, ամեն տեսակի միջոցներ ձեռք առնել համապատասխան բնակազմերով ուժեղացնելու միութեան ղեկավար մարմինները, թե կենտրոնում և թե տեղերում.

ե) Առաջարկել բանգեղջկական բաժիններին ու շրջանային կազմակերպիչներին ուժեղացնել աշխատանքները գյուղատնտեսական բանվորուհիների ու կին բատրակների մեջ, փայտամթերման ու ջրային ճանապարհներով փայտ փոխադրելու վայրերում՝ առաջին հերթին առաջ քաշելով նրանց շարքերից գյուղական ակտիվ (պատգամավորուհիներ, խորհուրդների անդամներ, կոոպերատիվ վարչութիւնների անդամներ և այլն):

12) ՀամԼԿՅՅՄ-ի կողմից գյուղանտառ բանվորներին մեջ կատարվող աշխատանքների նկատմամբ պետք է ավելի յեռանդուն աշխատանք կատարել՝ կոմյերիտական բատրակներին ու կին բատրակներին միութեան մեջ քաշելու ասպարի-

դուս, ուժեղացնել գյուղանտառ յերիտանվորների (խորհրդային բանվորներին ու բանվորուհիներին, բատրակներին ու կին բատրակներին, հովիվներին, փայտահատներին և այլոց) ընդգրկումը կոմյերիտամիութեան կողմից, ինչպես և ամրապնդել և ընդարձակել ՀամԼԿՅՅՄ-ի բջիջների ցանցը խորհրդային տնտեսութիւններում:

13) Գյուղանտառ բանվորների միութեան ու տեղական կուսմարմինների ֆրակցիաների ուշադրութիւնը հրավիրել բատրակների մեջ կատարվող պրոֆաշխատանքների ծայր աստիճան թույլ կերպով ծավալվելու գործի վրա՝ արևելյան ագգային մարզերում, հանձնարարելով միութեան ֆրակցիային միջոցներ մշակել՝ այդ շրջանների բատրակների մեջ աշխատանքներն ուժեղացնելու համար, և ղեկուցել ԿԿ-ին:

ԲՍՏՐԱԿՆԵՐԸ ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՎՈՐ ՀԵՆՍԱՐԵՆՆ ԵՆ—ԳՅՈՒՂՈՒՄ

14) Կուսակցական մարմիններն առանձնապես ուշադրութիւն պետք է դարձնեն բատրակներին, իբրև գյուղի պրոլետարական ավանգարդի, մասնակից դարձնելու խորհուրդներին, կոոպերացիայի և Փոկերի աշխատանքներին, թե վերընտրութիւնների ժամանակ և թե այդ մարմինների առորյա աշխատանքների ընթացքում: Պետք է ստեղծել ու դաստիարակել բատրակների ակտիվի նոր՝ քաղաքակառնապետ պատ-

բասաված ու միաժամանակ զգալի չափով կադրեր՝ գլուղանառ ընկերներին խորհուրդներին, կոոպերացիայի, փոխողնութեան կոմիտեաներին, ժողգաստարաններին, դպրոցական խորհուրդներին և այլն ընտրովի ու պատասխանատու պաշտոններին համար լայն կերպով առաջ քաշելու միջոցով, ինչպես և խորհուրդներին, կոոպերացիային, արհմիութիւններին զծով աեղական և այլ համագումարներին համար ընտրելու ժամանակ, միաժամանակ պահելով բատրակներին մասնակցութեան ճիշտ հաշիվը՝ այդ կամպանիաներին:

Կի ընդգծում է այս խնդրի բացառիկ կարևորութիւնն ու նշանակութիւնը, վորի կատարումից է կախված պրոլետարական դիկտատուրայի հետագա ամրապնդումը: Ուժեղացնելով իր աշխատանքները խորհուրդներին, կոոպերացիային, ֆոկերի ասպարիզում, մտցնելով այնտեղ գլուղական պրոլետարներին ու կիսապրոլետարներին շահերի պաշտպանութիւն, կազմակերպված բատրակները չքավորների և իրենց հարազատ գլուղացիական խավերի շահերը պաշտպանելու ասպարիզում, միաժամանակ համախմբող աշխատանք պետք է կատարեն՝ կուսակցութեան կարևորագույն հենարանը հանդիսանալով՝ գլուղում պրոլետարական ղեկավարութիւնն իրականացնելու և բատրակներին ու չքավորների լայն խավերին ու գլուղացիական միջակ տարրերին զաշինքի ամրապնդման գործում՝ ընդդէմ կուլակներին:

ՀԱՄ. ԿԿ (Բ) ԱՆԴՐՅԵՐԿԿՈՍԻ ԲԱՆԱՁԵՎԸ՝ ԱԽՍ ՖԻ-Ի ԲԱՏՐԱԿՆԵՐԻ ՄԵՋ ԿԱՏԱՐԵԼԻՖ ԱՇԽԱՍԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Բատրակ մասսաների զգալի առկայութիւնն Ա.Ս.Ս.Ֆ.Ն.ում ու բատրակներին հետագա գարգացումը, կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւններին առաջ են դնում բատրակներին բազմակողմանիորեն ընդգրկելու լուրջ խնդիրը՝ կուսագրեցութեամբ և պրոֆմիութենական մարտիներին կողմից:

«Մեծ մասամբ լինելով պրոլետարներ ու կիսապրոլետարներ, վորոնց համար վարձու աշխատանքն ապրուստի միակ կամ հիմնական աղբյուրն է, այս խավերը (բատրակները) կուսակցութեան վստահելի նեցուկն են հանդիսանում իր վողջ քաղաքականութեան ասպարեզում» Համ. Կ(բ)ԿԿԿոմ-ի վորոշումներին: Այս դրութիւնը թելադրում է կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւններին, վոր իրենց առորյա գործունէութեան ընթացքում ուշադրութեան կենտրոնը դարձնեն բատրակներին մեջ կատարելիք աշխատանքը — գլուղում, նրանց անտեսական վիճակի՝ ըստ ամենայնի բարելավումը, դասա-

կարգույն զիտակցութեան բարձրացումն ու բարակները կատարյալ ազատագրումը՝ կուլտիների պողպարական ազդեցութիւնից և այլն:

Ի միամիտփելով վերջին տարիների ԱՆՍՖՀ բարակները մեջ կատարած աշխատանքները, պետք է արձանագրել, Վոր, չնայած գլուղական աշխատանքի յուրանատուկ ծանր պայմաններին, այնուամենայնիվ, բարակների կուլտ-կրթական աշխատանքի ուժեղացմանը, անտեսական շահերի պաշտպանութեան հարցերում արհմիութենական ու տեղական կոմիտեիական կազմակերպութիւնների կողմից բարակներին ընդգրկելու միութենական կարգով գլուղում վարձու ուժերի սպասարկութեան հարցերում գլուղում, արհմիութենական մարմիններ կազմակերպելու, բարակներից ու հովիվներից ակտիվ ստեղծելու, զգալի չափով վերջիններէս աշխատանքի պայմանագրերով ընդգրկելու և այլ հարցերում վորոշ նվաճումներ ենք տեսնում:

Բարակների մեջ կատարելիք աշխատանքի հետագա ծավալման և գոյութիւն ունեցող թերութիւնները վերացնելու համար Համ. կ (բ) կ Անդրբերկիումը անհրաժեշտ է համարում.

ԿՕՋՄԱԿԵՐՊՁՕԿԱՆ ԲՆՕԳՈՎՍՌՈՒՄ

1. Ուժեղացնել այն բարակների հետագա ներգրավումը հող-անտառ միութեան մեջ, վորոնց համար վարձու աշխատանքը սպրուստի միակ կամ գլխավոր աղբյուրն է: Այս բանին զուգընթաց կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւնների ուշադրութիւնը պետք է կենտրոնացնել այն խնդրի վրա, վոր իր ժամանակին ձևակերպվի բարակներին միութեան մեջ ընդունելու գործը, վերացնելով տեղերում գոյութիւն ունեցող խոչնդոտներն ու ձգձգումները, վոր միութեան մեջ չլացկվեն այնպիսի մարդիկ, վորոնք ըստ կանոնադրութեան, այդ իրավունքը չունեն, ու միութեանը սխտեմատիկ կերպով ազատել այն մարդկանցից, վորոնք չեն բավարարում կանոնադրութեան պայմանները:

2. Միութեանը հող-անտառ բանվորներին մոտեցնելու և նրանց կարիքները լավագույն կերպով սպասարկելու նպատակով միութենական սկզբնական մարմինները գլուղում ըստ ամենայնի ամրացնելու և միութենական մասսայական աշխատանքների համար անհրաժեշտ միջոցներ հատկացնելու նպատակով, հավանութիւն տալ միութեան մեջ գոյութիւն ունեցող կազմակերպչական ցանցի առաստիճանից չեռաստիճան կառուցվածքի անց-

ներու գործին՝ թողնելով սկզբնական մարմիններին միջոցներն իրենց տնորինութեանը: Միութենական մարմինների ցանցի վերակազմութունը պետք է կատարվի խիստ հաշվի առնելով տեղական պայմաններն ու միութենական ղեկավարութունը լավագույն կերպով սպասարկելու և մասնաներին մտեցնելու անհրաժեշտութունը: Միութենական սկզբնական մարմինները կառուցելիս, պետք է հաշվի առնել իրար մոտիկ գանձող մի քանի գյուղեր ու ավաններ սպասարկելու հնարավորութիւնը՝ սպասարկութեան վորոշ շառավիղով (радиус):

3. Ընդգծելով մասսայական աշխատանքի թույլ դրույթը, առաջարկել տեղական կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւններին միջոցներ ձեռք առնել աշխուժացնելու այն՝ միութենական մասնաների ինքնագործունեութիւնն ու ակտիվութիւնը բարձրացնելու, միութենական աշխատանքի համար նշանակուածների պրակտիկան վերացնելու, կանոնավոր կերպով ընդհանուր ժողովներ գումարելու միջոցով, բատրակիւմներին իրենց ընտրողների առաջ հաշվետու դարձնելու, կուլտուրական և աշխատանքի պաշտպանութեան հանձնաժողովների աշխատանքներ ստեղծելու և աշխուժացնելու միջոցով, գյուղբատրակիւմների ներկայացուցիչ-

ներին պարբերական խորհրդակցութիւններն ընդլայնելու և սխտեմաափկ դարձնելու, հարկ յեղած տեղերում պատգամավորական ժողովներ կազմակերպելու և այլ ձեռնարկումների միջոցով:

4. Բատրակների պրոֆակտիկ նախապարատելու և առաջ քաշելու աշխատանքը կարեւորագույն խնդիրներից մեկը համարելով՝ պետք է վճռական կուրս ընդունել բատրակներին հողանտառ միութեան ղեկավար մարմինների գործնական աշխատանքների մեջ ներգրավելու: Միութեան բատրակակտիվի վորակը բարձրացնելու նպատակով, անհրաժեշտ համարել հատուկ դասընթացների կազմակերպումը, վորի համար անհրաժեշտ միջոցներ հաշիւալիքել:

5. Կուսակցական կազմակերպութիւնների հատուկ ուշադրութիւնը պետք է դարձվի այն բանին, վոր բատրակները, իրեն պրոլետարական ավանգարդը, -- գյուղում, մասնակից դարձվեն խորհրդալին, կոոպերատիվ և հասարակական բոլոր կազմակերպութիւններին՝ բացառիկ ուշադրութիւն դարձնելով առաջ քաշվածների մեջ կատարվող աշխատանքներին և ամեն կերպ աջակցութիւն ցույց տալով նրանց:

6. Բատրակների մեջ կատարվող աշխատանքների ասպարեզում կուսակցութեան ղեկա-

վարությունն ուժեղացնելու նպատակով, անհր-
րաժեշտ համարել.

ա) Կուսակազմակերպությունների կողմից
հող-անտառ-միության մարմինների ֆրակ-
ցիաների սիստեմատիկ հաշվետվություններ լը-
սելը.

բ) Միութենական աշխատանքի վիճակի հե-
տազոտություն և ուսումնասիրություն կատա-
րելը.

գ) Միութենական մարմիններին կից գոյու-
թյուն ունեցող ֆրակցիաների աշխատանքների
կազմակերպումն ու աշխուժացումը.

դ) Բատրակների մեջ կատարվող աշխա-
տանքների ասպարեզում պատրաստված ու փորձ-
ված կուսակցականներից կադրեր առաջ քաշելը.

յե) Բատրակների կարիքներն սպասարկելու
գործում գյուղկոմբլիշների աշխատանքներին հա-
տուկ ուշադրություն դարձնելու, բատրակների
կուտակման վայրերում կոմբլիշներ կազմակեր-
պելու համար միջոցներ ձեռք առնելը:

7. Ընդգծելով բատրակների միանգամայն
անբավարար ներհասումը կուսակցության մեջ,
տեղական կուսկազմակերպությունները հետա-
գայում պետք է վճռական միջոցներ ձեռք առ-
նեն բատրակների առաջավոր տարրերը սիստե-
մատիկ կերպով կուսակցության մեջ ներգրա-

վելու՝ ամեն կերպ հեշտացնելով նրանց մուտքը
կուսակցության մեջ (քաղպատրաստություն, ձրգ-
ձրգումների վերացում, լերաշխավորությունների
ձեռք բերում և այլն):

8. Առաջարկել տեղական կուսկազմակեր-
պություններին ու միութենական մարմինների
կոմֆրակցիաներին, չքավորների հետ առորյա
աշխատանք կատարելու ընթացքում, միջոցներ
ձեռք առնել բատրակներին լայն կերպով մաս-
նակից դարձնելու այդ աշխատանքներին:

9. Գտնելով միանգամայն անբավարար կին
բատրակների մեջ կատարած՝ ինչպես և վեր-
ջիններիս միութենական ղեկավար որդանների
համար առաջ քաշելու աշխատանքները՝ ուշա-
դրություն դարձնել կին բատրակների մեջ կա-
տարվող աշխատանքներն ուժեղացնելու և միութ-
ենական մարմինների մեջ հատուկ աշխատա-
վորուհիներ նշանակելու գործին՝ բոլոր այն վայ-
րերում, ուր առավել չափով բատրակներ են
կուտակվում: Առաջարկել արհմիություններին
ու բանգեղջկական բաժիններին իրենց ուշադրու-
թյունը լարեն կին բատրակներից գյուղական ակ-
տիվ առաջ քաշելու գործին՝ նրանց միութենա-
կան մարմինների, խորհուրդների, պատ. ժողով
ների, կոոպերացիայի և այլն ասպարեզներ քա-
շելու միջոցով, ինչպես և ուշադրությունը լարեն

կին բատրակների աշխատանքի ու կենցաղի պայմանները բարելավելու և անտեսական ու իրավական շահերը պաշտպանելու գործին:

10. ԱՆՍՖՀ բատրակների մեջ յերիտասարդների տոավել տոկոսի սուկայութիւնը պահանջում և ամեն կերպ ուժեղացնել կոմչերիտական և պրոֆմիութենական կազմակերպութիւնների աշխատանքները՝ յերիտասարդ բատրակներին մեջ: Անդրկովկասի կոմչերիտական կազմակերպութիւններն ամեն կերպ պետք է ուժանդակեն հողանտառ միութեան մարմիններին՝ յերիտասարդ բատրակներին միութեան մեջ ներգրավելու և բատրակների մեջ մասսայական կուլտուրլուսավորական աշխատանքներ ու պրոֆեսիոնալ դաստիարակութիւն մտցնելու գործում: Գտնելով անբավարար յերիտասարդ բատրակների ընդգրկումը՝ կոմչերիտմիութեան կողմից, կոմչերիտական կազմակերպութիւնների ուշադրութիւնը հրավիրել յերիտասարդ բատրակներին կոմչերիտմիութեան շարքերը ներգրանելու համար կատարվող աշխատանքների վրա, ձգտելով խիստ բեկում առաջ բերել կոմչերիտմիութեան գլուղական կազմակերպութիւնների մեջ յերիտասարդ բատրակների տոկոսն ու տեսակարար կշիռը բարձրացնելու գործում: Միաժամանակ պետք է ամրապնդել և ընդլայնել բը-

ջիջների ցանցն այն վայրերում, ուր առավել չափով բատրակներ են կուտակվում:

11. Բացի վերոհիշյալ միջոցներից կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւնների ուշադրութիւնը պետք է կենտրոնացնել.

ա. ԱՆՍՖՀ սահմաններում յեղած բատրակների ճիշտ թվի ու կազմի վրա՝ հաշվի առնելով նաև վարձողների թիվը.

բ. կուսակցական ու միութենական մարմիններին կից գործող փոխոգնութեան զանձարկրդների աշխատանքներն ամրապնդելու գործի վրա, այնտեղ, ուր առավել չափով բատրակներ են կուտակվում.

գ. Իրենց աշխատանքների ասպարիզում միութենական մարմինները կաշուն նախահաշվային ու ծրագրային սկզբունքի անցնելու գործի վրա.

դ. Միանգամայն թույլ աշխատող վերահսկիչ հանձնաժողովների աշխատանքներն աշխուժացնելու վրա:

**ԲՆՏՐԱԿՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԵՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԲՆՊ.ԳՍ.ՎՍ.ՈՒՄ**

12. կուսակցական և պրոֆեսիոնալ կազմակերպութիւնների ուշադրութիւնը կենտրոնացնել բատրակների անտեսական շահերի ըստ տ-

մենայնի պաշտպանության և նրանց աշխատանքի պայմանները բարելավման վրա, մանավանդ արդյունաբերական-կուլակային տիպի տ. տեսությունների բնագավառում՝ ամենայն խստությամբ կիրառելով այդ անտեսություններում աշխատանքի կանոնադրությունը: Միջոցներ ձեռք առնել բատրակներին աշխատանքի պայմանազրեւորվ լիովին ընդգրկելու՝ առանց բարձրացնելու այդ պայմանազրեւորվ կուլտ-ֆոնդին և ստորին պրոֆմարմիններ պահելու համար արվող մասնատրումների չափը— 2 տոկոսը: Առաջարկել միութենական մարմիններին՝ աշխատանքի պայմանազրեւորվ կնքելիս, վճռականապես ձգտեն աշխատավարձի բարձրացման ինչպես և աշխատանքների ժամանակաշրջանում բանվորական որի սահմանափակման՝ վոչ պակի, քան 10 ժամով. (համաձայն ժամանակավոր կանոնադրությունների):

13. Առաջարկել կուսակցության կենտրոնական կոմիտեներին, միջոցներ ձեռք առնել առողջացնելու խորհուրդներին կից գործող հաշտարար հանձնաժողովների աշխատանքները, ինչպես և ուշադրություն դարձնել աշխատավոր բատրակների գործերի արագ լուծման անհրաժեշտությունը՝ դատարաններում և կայացրած վճիռներն ի կատար ածելուն: Անհրաժեշտ համարել դատական նստաշրջաններ սահմանելու

պրակտիկան՝ ցուցադրական դատավարությամբ:

14. Բատրակների բանվորական որվա տեղութունը մինչև 10 ժամով սահմանափակելու հետ միասին սահմանափակել 18 տարեկան դեռահաս բատրակների բանվորական որվա տեղությունը՝ մինչև 8 ժամով: Դեռահաս բատրակների աշխատանքի վերաբերմամբ գոյություն ունեցող կանոնադրությունների կիրառման վրա լավագույն կերպով հսկելու, ինչպես և վարձողների կողմից աշխատանքի պայմանազրեւորվ կիրառման վրա վերահսկողություն սահմանելու նպատակով, անհրաժեշտ համարել գույառնտեսական աշխ. տեսուչներին կից արտահաստիքային ասիստենտների ինստիտուտի կազմակերպումը: Հանձնարարել ՀամկհՅՅՄ ի Անդրչերկկումին՝ Աշխատանքի կոմիտեիատի և Անդրկովկասյան Արհեստակցական Միությունների Խորհրդի հետ միասին գործնականորեն մշակել այս հարցը: Բատրակների աշխատավարձի կանոնավորմանը գույրնթաց, հատուկ ուշադրություն դարձնել դեռահաս բատրակների աշխատավարձի վճարման խնդրին, այն հաշվով, վոր դեռահաս բատրակների աշխատավարձի զգալի մասը զբաղմով տրվի:

ա. Վճռական պայքար մղել իբրև վարձատրության ձև, կիրարարությամբ քողարկված աշխատանքի գաղտուկ շահագործման դեմ:

15. Առաջարկել կուսակցական, պրոֆեսիոնալ և կոոպերատիվ կազմակերպութուններին վճռական միջոցներ ձեռք առնել բատրակներին կոոպերացման յենթարկելու, այդ նպատակի համար ոգտագործելով կոոպերացիային կից գոյութուն ունեցող չքավորական ֆոնդերը: Առաջարկել կոոպերատիվ կազմակերպութուններին լուրջ ուշադրութուն դարձնել բատրակների կարիքներն սպասարկելու գործին: Առաջարկել Անդրկովկասյան կոոպերատիվների միութանը մտաիկ ապագայում զեկուցում ներկայացնել Համկկ(բ) Անդրյերկկոմին՝ Անդրկովկասյան Սպասկոոպերացիայի կողմից բատրակների կարիքներն սպասարկելու չափի մասին:

16. Կարգավորել միութենական սպասարկութունը գործազուրկներին, ցույց տալով նրանց նյութական ոժանդակութուն, մանավանդ սուր գործազրկութան ժամանակ: Այնպիսի կարգ մտցնել, վորքան կարելի չէ ճիշտ, վոր միութեան անդամ գործազուրկ բատրակները, վորոնց համար վարձու աշխատանքն ապրուստի միակ աղբյուրն է, առաջին հերթին ընդունվին պետական և հասարակական աշխատանքների:

17. Ընդգծելով գյուղատնտեսական աշխատանքի տեսչութեան թույլ գործունեութունը, միջոցներ ձեռք առնել լավացնելու արև: Առա-

ջարկել Անդրաշխտողկոմատին, գյուղատնտեսական աշխատանքի տեսչութեան աշխատանքները պատշաճ բարձրութեան վրա դնելու համար, Անդրկովկասյան Արհեստակցական Միութունների Սորհրդի կոմֆրակցիայի հետ միասին կոնկրետ և գործնական միջոցներ մշակել: Առաջարկել Աշխտողկոմատին միջոցներ ձեռք առնել ամենատարագ կերպով կենսագործելու բատրակների սոցիալական ապահովագրութեան վերաբերյալ նոր որենադրութունը, իսկ առողջապահական մարիններին՝ բարելավել բժշկական ոգնութեան գործը:

ԿՈՒԼՏ ՍՇԵՍՏԵՆՔՆԵՐԻ ԲՆՍԳՍՎԱՌՈՒՄ

18. Աչքի առաջ ունենալով բատրակների (մասնավորապես կին բատրակների) առանձնապես կուլտուրական հետաձնացութունը պետք է. ա) ուժեղացնել տարրական անդրագիտութեան վերացման աշխատանքները նրանց մեջ ի հաշիվ պետութեան: Առաջարկել հող անտառ միութեանն, այս նպատակի համար ոգտագործել ֆինանսական և տեխնիքական բոլոր հնարավորութունները.

բ) ուժեղացնել միութենական կուլտ-հիմնարկների (ակուսթրների, կարմիր անկունների և այլն) աշխատանքները: Առաջարկել միութենական

կազմակերպութիւններին պաշտօնավորվել քաղ-
լուսավարների հետ՝ խրճիթ ընթերցարաններում
միութենական հույս-աշխատանքներ կատարելու
համար.

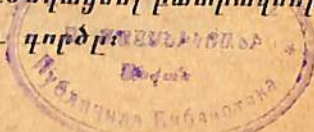
գ) Առաջարկել միութենական մարմիննե-
րին, քաղլուսավարների հետ միասին, միջոցներ
ձեռք առնել գյուղանտառ բանվորներին շրջիկ-
կինոներով սպասարկելու համար.

դ) Առաջարկել հրատարակչութիւններին մի-
ջոցներ ձեռք առնել, բատրակների կարիքներն
սպասարկելու համար, ազգային լեզուներով մատ-
չելի գրականութիւն հրատարակելու.

ե) Հատուկ ուշադրութիւն դարձնել հան-
րապետութիւնների ազգային փոքրամասնու-
թիւններին պատկանող բատրակներին ըստամե-
նայնի բազմակուզմանի և ժամանակին կուլու-
րականապես սպասարկելու գործին.

զ) գյուղյերիտ գւրոցների, պրոֆ-տեխնի-
քական, գյուղատնտեսական, տրակտորային և
այլ դասընթացների կազմը լրացնելիս՝ ապահո-
վել հարկ յեղած թվով բատրակներ ներգրավե-
լու գործը, այս նպատակի համար անհրաժեշտ
միջոցներ հայթայթելով.

է) առաջարկել գյուղացիական թերթերի
խմբագրութիւններին, ուժեղացնել բատրակների
կարիքներն սպասարկելու գործը.

« Ազգային գրադարան

NL0191337

ԳԻՆԸ 10 ԿՈՊ.